

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyyttömyysmenettely?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset) ja konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kansallisessa lainsäädännössä on kaksi henkilömuotoa, joihin voidaan soveltaa maksukyvyyttömyysmenettelyä. Nämä ovat yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat. Näihin henkilötyyppeihin sovelletaan erilaisia järjestelmiä. Yhtiöt voidaan jakaa avoimiin yhtiöihin, kommandiittiyhtiöihin ja osakeyhtiöihin.

Maksukyvyyttömyysmenettely voidaan aloittaa kaikkia edellä mainittuja luonnollisia ja oikeushenkilöitä vastaan, mutta niihin sovelletaan eri menettelyjä, sääntöjä ja lainsäädäntöä. Konkurssimenettely (Maltaan lain (Laws of Malta) 13 luku) voidaan aloittaa avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä ja elinkeinonharjoittajia vastaan. Avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt katsotaan konkurssimenettelyssä käytännössä elinkeinonharjoittajiksi.

Elinkeinonharjoittajiksi määritellään 13 luvussa kaikki henkilöt, jotka harjoittavat ammatikseen omissa nimissään kauppaa. Määritelmään sisältyvät kaikki yhtiöt.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Uudelleenjärjestelymenettely voidaan käynnistää yrityksiä vastaan 386 luvun 327–329B §:n nojalla (vuoden 1995 yhtiölaki).

2 Millä edellytyksillä maksukyvyyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset)

Jos yritys ei pysty maksamaan velkojaan, yritys yhtiökokouksen päätöksen nojalla, yrityksen johtokunta, joukkovelkakirjojen haltija, velkoja/velkojat tai osakas /osakkaat voivat hakea tuomioistuimelta yrityksen purkamis- ja selvitysmenettelyä. Maltaan lain 386 luvun 214 §:n 2 momentin a alamomentin ii luetelmakohdan mukaan menettelyn edellytykset tutkitaan seuraavasti:

Yritys katsotaan kyvyttömäksi maksamaan velkojaan,

a) jos yrityksen erääntynyt velka on kokonaan tai osittain maksamatta vielä 24 viikkoa sen jälkeen, kun yritystä vastaan on pantu täytäntöön täytäntöönpanoasiakirja jollakin siviiliprosessilain 273 §:ssä määritetyllä täytäntöönpanotoimenpiteellä; tai

b) jos tuomioistuimelle osoitetaan, että yritys ei pysty maksamaan velkojaan, ottaen huomioon myös yrityksen ehdolliset ja mahdolliset velat.

Tuomioistuin antaa osapuolille tilaisuuden esittää asiansa ja päättää sitten, täytyvätkö maksukyvyyttömyyden edellytykset. Mikäli edellytykset täyttyvät, tuomioistuin määrää yrityksen purettavaksi, ja maksukyvyyttömyyden toteamispäiväksi katsotaan 386 luvun 223 §:n mukaisesti päivä, jona hakemus on toimitettu tuomioistuimeen.

Purkumääräyksen ja maksukyvyyttömyyshakemuksen tuomioistuimeen jättämisen välisenä aikana tuomioistuin voi milloin tahansa nimittää yrityksen omaisuudelle tai liiketoiminnalle väliaikaisen hoitajan. Väliaikainen hoitaja on tehtävässään siihen asti, kunnes selvitysmääräys annetaan tai selvityshakemus hylätään, ellei hoitaja eroa tai ellei häntä vapauteta tehtävistään perustellusta syystä ennen sitä.

Maksukyvyyttömyys – velkojien vapaaehtoinen selvitys

Edellä mainitun lisäksi yritys voi lopettaa toimintansa vapaaehtoisesti, ja jos johtokunta katsoo, että yrityksen varat eivät riitä kattamaan sitoumuksia, kokoon kutsutaan velkojainkokous. Tämä nimittää selvittäjän (ja/tai selvitystiilatoimikunnan), joka nauttii velkojien luottamusta ja joka vastaa yrityksen selvittämisestä ilman että tarvitaan tuomioistuinmenettelyä. Noudatettavat säännöt on vahvistettu 386 luvun 277 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Jos yritys ei voi maksaa velkojaan tai jos se todennäköisesti ei pian pysty maksamaan velkojaan, uudelleenjärjestelymenettelyä (386 luvun 329B §:n mukaiset saneerausmenettelyt) voivat anoa tuomioistuimessa yritys tekemällään erityispäätöksellä, johtokunnan jäsenet johtokunnan päätöksellä tai yrityksen velkojat, joiden yhteenlasketut saatavat edustavat vähintään puolta yrityksen velkojista.

Kuten edellä, yritys katsotaan kyvyttömäksi maksamaan velkojaan,

a) jos yrityksen erääntynyt velka on kokonaan tai osittain maksamatta vielä 24 viikkoa sen jälkeen, kun yritystä vastaan on pantu täytäntöön täytäntöönpanoasiakirja jollakin siviiliprosessilain 273 §:ssä määritetyllä täytäntöönpanotoimenpiteellä; tai

b) jos tuomioistuimelle osoitetaan, että yritys ei pysty maksamaan velkojaan, ottaen huomioon myös yrityksen ehdolliset ja mahdolliset velat.

Tuomioistuin päättää, aloitetaanko yrityksessä uudelleenjärjestely, ja antaa yrityssaneerausmääräyksen 20 arkipäivän kuluessa siitä, kun tuomioistuimeen on toimitettu saneeraushakemus, yrityksen liiketoiminnan hoitamiseksi tuomioistuimen määrittämän ajan (tällä hetkellä yksi vuosi, ja sitä voidaan jatkaa vielä yhdellä vuodella, mutta suunnitteilla olevien muutosten mukaan aika voidaan lyhentää neljään kuukauteen, ja sitä voidaan pidentää neljä kuukautta kerrallaan enintään kahteentoista kuukauteen).

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Velkojista kuka tahansa voi anoa konkurssimenettelyä riippumatta siitä, ovatko hänen saatavansa liikesaamisia vai muita saamisia tai onko velka vielä erääntynyt, ja hän voi nostaa riita-asioita käsittelevässä tuomioistuimessa (First Hall of the Civil Court) kanteen velallista tai hänen edustajaansa vastaan velallisen asettamiseksi konkurssiin.

Konkurssiin asettamisen edellytyksenä on, että velallinen on lopettanut velkojensa maksamisen. Tuomioistuin tekee päätöksen konkurssiin asettamisesta ja nimittää yhden tai useamman pesänhoitajan hoitamaan kauppalaisa (13 luku) määrättyjä tehtäviä.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset) (velkojien vapaaehtoinen selvitys)

Kaikki yrityksen omaisuus likvidoidaan, jotta velallisen sitoumukset voitaisiin maksaa. Velallisen omaisuuteen jo kuuluvia varoja ja maksukyvyyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen velalliselle siirtyviä varoja kohdellaan samalla tavalla.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Elinkeinonharjoittajia sekä avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä koskevissa konkurssimenettelyissä sekä irtain että kiinteä omaisuus voi olla osa likvidoitavaa omaisuutta. Kun yritys on asetettu konkurssiin, konkurssivelalliselta viedään oikeus hoitaa omaisuuttaan, myös sellaista, joka ei liity hänen liiketoimintaansa, lukuun ottamatta välttämättömien päivittäisten tarpeiden kattamiseen tarvittavia varoja.

Konkurssivelallisen omaisuutta hoitaa pesänhoitaja, jolla on oikeus myydä ja luovuttaa omaisuutta tuomioistuimen luvalla. Lisensioitu huutokaupan pitäjä myy konkurssivelallisen herkästi pilaantuvan omaisuuden, kun tuomioistuin on antanut siihen luvan.

Myös muiden kuin pilaantuvien hyödykkeiden ja muun omaisuuden myymiseen tarvitaan tuomioistuimen lupa.

Tällaisissa tapauksissa tuomari antaa ohjeita, jotka hän katsoo parhaiksi sekä konkurssivelallisen että velkojien kannalta, ja pesänhoitaja voi olosuhteiden salliessa jopa jatkaa konkurssivelallisen liiketoimintaa tai kasvattaa hänen varojaan, kunhan tämä on myös velkojien edun mukaista.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset)

Kun tuomioistuin määrää yrityksen purettavaksi yrityksen maksukyvyyttömyyden vuoksi, se nimittää selvittäjän.

Maltan lain 386 luvussa säädetään, että selvittäjän on oltava luonnollinen henkilö, jolla on asianajajan tai kirjanpitäjän ja/tai tilintarkastajan pätevyys tai joka on rekisteröity kaupparekisteriin ja soveltuu toimimaan selvittäjänä.

Selvittäjä ei saa toimia selvittäjänä sellaisessa yrityksessä, jossa hän on ollut neljän vuoden aikana ennen yrityksen purkamista johtajana, hallinnosta vastaavana toimihenkilönä tai jossakin muussa tehtävässä tai jos hänellä on ollut jokin yritykseen liittyvä toimi.

Tuomioistuimella on laaja harkintavalta määrittää, kuka maksaa selvittäjän palkkion. Yleensä selvittäjän palkkio maksetaan yrityksen varoista. Jos varat eivät riitä, tuomioistuin voi määrätä, että maksun suorittavat muut (asianosaiset) henkilöt tuomioistuimen määräämällä tavalla.

Maltan lain 386 luvun 296 §:n mukaan yrityksen toimihenkilöiden (johtajien ja hallinnosta vastaavan toimihenkilön) toimivalta päättyy, kun selvittäjä nimitetään. Siksi johtajilla, heidän valtuuttamillaan henkilöillä tai hallinnosta vastaavalla toimihenkilöllä ei ole valtaa toimia likvidoinnissa yrityksen nimissä tai puolesta. Selvittäjä ottaa haltuunsa tai valvontaansa kaiken omaisuuden ja kaikki oikeudet, joiden hän voi olettaa kuuluvan yritykselle..

Maltan lain 386 luvun 238 §:n mukaan selvittäjällä on tuomioistuimen määräämässä selvityksessä valtuudet joko tuomioistuimen tai selvitystilatoimikunnan hyväksynnällä

- nostaa kanne tai käynnistää muita oikeudellisia menettelyjä ja vastata kanteisiin tai osallistua muihin menettelyihin yrityksen nimissä ja sen puolesta;
- jatkaa yrityksen liiketoimintaa siltä osin kuin se on tarpeen suotuisan selvityksen kannalta;
- maksaa velkojille näiden lainmukaisen etuoikeusjärjestyksen mukaisesti;
- tehdä sovitteluratkaisuja ja järjestelyjä henkilöiden kanssa, jotka ovat tai väittävät olevansa velkojia tai joilla on, tai jotka väittävät, että heillä on, nykyisiä tai tulevia, varmoja tai mahdollisia saatavia. Tällaiset saatavat voivat olla vahvistettuja, tai ne voivat johtua yritykseltä vaadittavista vahingonkorvauksista, tai kyse voi olla saatavista, joista yritys saattaa joutua vastuuseen. Selvittäjä voi myös siirtää velkaa koskevan asian välimiesmenettelyyn;
- kehottaa maksuvelvollisia tai väitetyjä maksuvelvollisia täyttämään sitoumuksensa ja tehdä sovitteluratkaisuja tai järjestelyjä, jotka liittyvät yrityksen nykyisiin tai tuleviin, varmoihin tai mahdollisiin velkoihin, sitoumuksiin ja vaateisiin. Tällaiset oikeussuhteet voivat olla vahvistettuja, tai ne voivat johtua yritykseltä vaadittavista vahingonkorvauksista, ja ne ovat voimassa tai niiden oletetaan olevan voimassa yrityksen ja maksuvelvollisen tai väitetyn maksuvelvollisen tai muun velallisen tai väitetyn velallisen välillä. Selvittäjä voi ryhtyä toimiin kaikkien niiden kysymysten osalta, jotka jotenkin liittyvät yrityksen omaisuuteen tai yrityksen selvitystilaan tai vaikuttavat niihin, ja sopia näistä kysymyksistä asianmukaisella tavalla sekä vaatia vakuutta maksuvelvollisuuksien, velkojen, sitoumusten ja vaateiden maksamisesta sekä huolehtia maksuvelvollisuuksien toteutumisesta yrityksen puolesta;
- edustaa yritystä kaikissa asioissa ja tehdä kaikki tarvittava yrityksen liiketoiminnan selvittämiseksi ja sen varojen jakamiseksi.

Lisäksi tuomioistuin voi määrätä, että selvitystilatoimikunnan puuttuessa selvittäjä voi käyttää kaikkia edellä olevissa kohdissa a) ja b) mainittuja valtuuksia ilman tuomioistuimen lupaa.

Tuomioistuimen määräämässä selvityksessä selvittäjällä on yleensä valtuudet

- myydä yrityksen irtainta ja kiinteää omaisuutta – kaikki oikeudet mukaan lukien – julkisessa huutokaupassa tai erillisellä sopimuksella ja luovuttaa koko omaisuus tai osa siitä;
- ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimiin ja laatia yrityksen nimissä tai puolesta kaikki kauppakirjat, kuitit ja muut asiakirjat;
- realisoida tarvittava rahamäärä yrityksen saataville annetuista vakuuksista;
- nimittää asiamies toimimaan puolestaan selvittäjän tehtävässä jotain tiettyä tarkoitusta varten.

Tuomioistuin valvoo tuomioistuimen määräämässä selvityksessä selvittäjälle esillä olevassa pykälässä annettujen valtuuksien käyttöä, ja velkojat ja maksuvelvolliset voivat vedota tuomioistuimeen näiden valtuuksien käyttöä tai oletettua käyttöä koskevissa asioissa.

Maksukyvyyttömyydestä johtuvan purkumääräyksen ja maksukyvyyttömyyshakemuksen tuomioistuimeen jättämisen välisenä siirtymäaikana, kun tuomioistuin nimittää väliaikaisen hoitajan, yrityksen toimihenkilöiden valtuudet lakkaavat siltä osin kuin tuomioistuin määrää yrityksen omaisuuden tai liiketoiminnan hoidon väliaikaisen hoitajan tehtäväksi.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Maltan lain 386 luvun 329B §:n 6 momentin a almomentin mukaan yritys jatkaa toimintaansa normaaliin tapaan erityisvalvojan johdolla niin kauan kuin saneerausmääräys (uudelleenjärjestely) on voimassa.

Erityisvalvojan on oltava henkilö, jolla tuomioistuin on todennut olevan riittävä pätevyys ja kokemus yritysjohtamisesta, joka on kykenevä ja halukas ottamaan tehtävän vastaan ja jolle tehtävästä ei aiheudu eturistiriitaa.

Yritys maksaa erityisvalvojan palkkion. Nimityksen yhteydessä tuomioistuin asettaa palkkioasiaan liittyvän määrääjän, joka on enintään kymmenen arkipäivää yrityssaneerausmääräyksen antamisesta. Määrääjän kuluessa yrityksen tulee antaa tuomioistuimen säilytettäväksi rahasumma tai jokin muu soveltuva vakuus tai tehdä järjestely, joka tuomioistuimen näkemyksen mukaan riittää kattamaan erityisvalvojan palkkion ja hänen tehtävänsä liittyvät maksut.

Erityisvalvojan nimittämisen yhteydessä kaikki yritykseen liittyvät lain mukaiset tai perustamisasiakirjassa ja yhtiöjärjestyksessä vahvistetut valtuudet lakkautetaan, ellei erityisvalvoja ole antanut suostumustaan valtuuden käyttämiseen. Suostumus voi olla yleinen tai tapauskohtainen. Muutoin kaikki valtuudet siirtyvät erityisvalvojalle.

Yleisesti ottaen erityisvalvojalla on valta

- hoitaa tai valvoo kaikkea yrityksen omaisuutta, ja hän on siitä eteenpäin vastuussa yrityksen toiminnoista, liiketoiminnasta ja omaisuudesta;
- ilmoitettuaan asiasta tuomioistuimelle erottaa ja nimittää yrityksen johtajia;
- palkata hallinnollisia ja asiantuntijapalveluja tarjoavia henkilöitä ja sitoutua yrityksen puolesta maksamaan palveluista aiheutuvat palkkiot ja maksut; ja
- kutsua koolle yrityksen osakkaiden kokouksia tai velkojainkokouksia.

Lisäksi erityisvalvojalla on tuomioistuimen etukäteen antamalla erityisellä luvalla valtuudet

- sitoutua yrityksen puolesta mihin tahansa yli kuusi kuukautta kestävään veloitteeseen;
- päättää yrityksen työntekijöiden työsuhde, mikäli hän katsoo sen tarpeelliseksi koko yrityksen tai sen osan kannattavan toiminnan jatkuvuuden kannalta.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kuten edellä selitettiin, omalla nimellään liiketoimintaa harjoittaviin elinkeinonharjoittajiin ja yhtiöihin sovelletaan kauppalain konkurssia koskevaa osaa.

Konkurssia hoitavaa selvittäjää kutsutaan pesänhoitajaksi. Pesänhoitajana voi olla yksi tai useampia henkilöitä, joiden tuomioistuin katsoo soveltuvan suorittamaan luotettavasti heille uskotut velvollisuudet. Pesänhoitajalla voi kuitenkin olla henkilösuhte konkurssivelalliseen, ja hän voi olla konkurssivelallisen velkoja.

Otettuaan tehtävän hoidettavakseen pesänhoitaja ottaa hallintaansa konkurssivelallisen kaiken omaisuuden ja oikeudet. Lisäksi pesänhoitaja ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin suojellakseen konkurssivelallisen oikeuksia suhteessa tämän velallisiin ja rekisteröi julkiseen rekisteriin kiinnitykset, jotka kohdistuvat konkurssivelallisen velallisten omaisuuteen. Pesänhoitaja on vastuussa toimistaan konkurssivelalliselle.

Pesänhoitajalla on myös velvollisuus periä konkurssivelallisen saatavat tämän puolesta, mutta pesänhoitaja ei saa tehdä sovitteluratkaisuja tai toimittaa kiistaa välimiesmenettelyyn ilman niiden velkojien kirjallista suostumusta, joiden yhteenlasketut saatavat edustavat enemmistöä konkurssivelallisen veloista, eikä ilman tuomarin hyväksyntää.

Kuukauden kuluessa konkurssipäätöksestä pesänhoitaja laatii pesäluettelon konkurssivelallisen omaisuudesta.

Jokaisella velkojalla on oikeus nähdä pesäluettelo, ja velkojalla ja konkurssivelallisella on velvollisuus auttaa sen laatimisessa.

Pesäluettelo käsittää tarkan luettelon, jossa konkurssivelallisen koko omaisuus kuvataan ja arvostetaan.

Pesänhoitaja voi myydä omaisuutta vain tuomioistuimen luvalla, ja koko menettely on julkisen valvonnan alaista. Pesänhoitajan konkurssivelallisen tai yhtiön puolesta myymästä omaisuudesta saadut tuotot luetteloidaan, ja kaikki tulot ja menot dokumentoidaan asianmukaisesti.

Tuomioistuin voi vaatia pesänhoitajaa, konkurssivelallista ja velkojia antamaan valaehteisesti kaikki tuomioistuimen tarpeellisiksi katsomat tiedot.

Velallisella (tässä tapauksessa konkurssiin asetettu henkilö tai yhtiö) on oikeus valvoa, että pesänhoitaja hoitaa konkurssivelallisen asiat oikein ja lain mukaisesti.

Velallisella on oikeus ilmoittaa tuomioistuimelle, jos pesänhoitaja ei suorita toimia tuomioistuimen päätöksen mukaisesti tai jos hänen asioitaan hoidetaan huonosti.

Konkurssivelallisen kirjanpidon ja asiakirjojen tulee olla aina tarkasteltavissa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että velallisella on oikeus tietää tuomioistuimen nimittämän pesänhoitajan toimista ja tarkistaa ne.

Velallisella on myös oikeus säännölliseen elatusapuun, mikä tarkoittaa, että tuomioistuin sallii velallisen saada omasta omaisuudestaan varoja, jotka pesänhoitaja antaa velalliselle tämän ja hänen perheensä toimeentulotueksi. Elatusapu edellyttää, että konkurssivelallisen ei epäillä toimineen vilpillisesti.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

Maksukyvyttömyys- ja uudelleenjärjestelymenettely (yritykset) / konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Maltan lain 459 luvun mukaan jonkin sopimuksen sulkeutuvaa nettoutusta koskeva säännös tai mikä tahansa muu säännös, joka koskee osapuolten keskinäisten saamisten kuittausta tai nettoutusta keskinäisissä luotoissa, veloissa tai liiketoimissa, on täytäntöönpanokelpoinen joko ennen konkurssia tai maksukyvyttömyyttä tai sen jälkeen. Periaate koskee keskinäistä velkaa, luottoa tai liiketointa, joka on syntynyt ennen yhden osapuolen konkurssia tai maksukyvyttömyyttä. Säännöstä sovelletaan

- sopimuspuoliin,
- takaajiin ja henkilöihin, jotka antavat vakuuden jonkin sopimuspuolen puolesta,
- selvittäjään, toimitusmieheen, pesänhoitajaan, valvojaan, erityisvalvojaan tai jommankumman sopimuspuolen muuhun vastaavaan toimihenkilöön, ja
- sopimuspuolen velkoihin.

Edellä mainittua ei sovelleta, jos sulkeutuvaa nettoutusta koskeva sopimus on tehty silloin, kun toinen sopimuspuoli tiesi tai kun hänen olisi pitänyt tietää, että yrityksen maksukyvyttömyyden perusteella on jätetty yrityksen purkamista ja selvittämistä koskeva hakemus tai että yritys on ryhtynyt sovellettavan lainsäädännön mukaisesti muodollisiin toimiin yrityksen purkamiseksi ja selvittämiseksi maksukyvyttömyyden vuoksi.

Sitä ei sovelleta myöskään silloin, kun maksukyvyttömyyden sopimuspuoli on henkilö (muu kuin elinkeinonharjoittaja) tai jokin muu yhtiö kuin yritys (avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö) ja toinen sopimuspuoli tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyyden sopimuspuolta koskevista tapahtumista, jotka ovat samantapaisia kuin edellisessä virkkeessä kerrotut tapahtumat.

Minkään muun sopimuspuolen konkurssi- tai maksukyvyttömyysilmoituksella ei saa kumota sopimuksessa olevaa hyväksyntää tai valtuutusta, joka liittyy sulkeutuvaa nettoutusta koskevien säännösten täytäntöönpanoon.

Lisäksi oli pa kansallinen lainsäädäntö millainen tahansa, mikä ei saa rajoittaa tai viivästyttää kuittausta tai nettoutusta koskevan sopimuksen täytäntöönpanokelpoisten säännösten soveltamista, eikä minkään tuomioistuimen päätöksellä tai millään määräyksellä tai kiellolla tai vastaavalla tuomioistuimen tai jonkin muun tahon antamalla määräyksellä tai minkäänlaisella menettelyllä saa olla siihen mitään vaikutusta. Riippumatta siitä, mitä tässä kappaleessa sanotaan, mikä ei kuitenkaan saa estää sellaisen lain soveltamista, jonka mukaan nettoutus tai kuittaus tulee peräyttää kaikissa tapauksissa esimerkiksi petoksen tai muun vastaavan vuoksi. Nettoutusta tai kuittausta ei myöskään sallita, kun sopimuspuolten välisen sopimuksen säännöksessä mitätöidään nettoutus tai kuittaus petoksen tai vastaavan synn vuoksi.

Laissa tarkennetaan, että sopimuspuolet voivat lain mukaan

sopia mistä tahansa järjestelmästä tai mekanismista, jonka ansiosta sopimuspuolet voisivat muuntaa muun kuin rahoituksellisen veloitteen

vastaavanarvoiseksi rahalliseksi veloitteeksi ja arvostaa tällaisen veloitteen kuittausta tai nettoutusta varten;

sopia valuuttakurssista tai menetelmästä, jonka avulla määritetään kuittauksessa tai nettoutuksessa sovellettava valuuttakurssi silloin, kun kuittattavat tai nettoutettavat rahamäärät ovat eri valuutoissa, ja määritetään valuutta, jossa nettosumma maksetaan;

sopia, että kaikkia jonkin sopimuksen mukaisesti tehtyjä oikeustoimia tai muita liiketoimia, jotka tunnustetaan kukin erikseen tai osana jotain oikeus- tai liiketoimintatyyppiä tai luokkaa, kohdellaan yksittäisenä oikeus- tai liiketoimena sovellettaessa sopimuksen kuittaus- tai nettoutussäännöksiä ja että sopimuspuolet tai selvittäjät, toimitusmiehet, pesänhoitajat, valvojat ja erityisvalvojat tai muut sopimuspuolten puolesta toimivat toimihenkilöt ja tuomioistuimet kohtelevat kaikkia tällaisia oikeustoimia ja kauppvoja yksittäisinä oikeutoimina tai kauppjoina.

6 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Maltan lain 386 luvun 303 §:ssä säädetään, että yrityksen kuuden kuukauden sisällä ennen sen purkamista tekemät tai siihen kohdistuvat erioikeudet, kiinnitykset ja muut maksut, omaisuuden tai oikeuksien siirto tai muu luovuttaminen sekä omaisuuteen tai oikeuksiin liittyvä maksu, täytäntöönpano tai muu toimenpide ja kaikki yrityksen aiheuttamat veloitteet katsotaan velkojan suosimiseksi riippumatta siitä, onko oikeustoimi vastikkeeton tai vastikkeellinen, jos se on **alihintainen** tai jos **suosiminen on todettavissa**. Tällaisissa tapauksissa oikeustoimi (velkojan suosiminen) on mitätön.

Alihintaisuus määritellään seuraavasti:

a) yrityksen tekemä oikeustoimi on alihintainen, jos

i) yritys tekee lahjoituksen tai ryhtyy oikeustoimeen muuten sellaisilla ehdoilla, että yritys ei saa korvausta, tai

ii) yritys ryhtyy oikeustoimeen sellaisesta korvauksesta, jonka rahallinen arvo on huomattavasti pienempi kuin yrityksen tarjoaman vastasuorituksen rahallinen arvo;

velkojan suosiminen määritellään seuraavasti:

b) yritys suosii henkilöä, jos

i) henkilö on yksi yrityksen velkojista tai sen takaaja tai jonkin yrityksen velan tai muun sitoumuksen takaaja, ja

ii) yritys tekee tai sallii tehdä jotain, minkä seurauksena henkilö on yrityksen joutuessa maksukyvyttömyyden vuoksi selvitystilaan paremmassa asemassa kuin silloin kun tätä tekoa tai laiminlyöntiä ei olisi tapahtunut.

Edellä mainittua ei sovelleta, jos henkilö, jonka hyväksi transaktio tehdään tai tapahtui, pystyy todistamaan, että hän ei tiennyt eikä hänellä ollut syytä uskoa yrityksen joutuvan purettavaksi maksukyvyttömyyden vuoksi.

Jo mainittujen lisäksi ei ole muita sopimuksiin välittömästi vaikuttavia säännöksiä.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Missään tapauskohtaisessa säädöksessä ei käsitellä uudelleenjärjestelymenettelyjen vaikutusta sopimuksiin.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kauppalaain ja tarkemmin sanottuna sen 485 §:n mukaan jokainen konkurssivelallisen toteuttama omaisuuden siirto tai sitoumus tai oikeusseuraannosta luopuminen vastikkeettomana tai vastikkeellisena saantona silloin, kun tarkoituksena on velkojien suosiminen, voidaan kumota.

Toisin kuin yhtiölaissa (Maltaan lain 386 luvun 303 §), kauppalaissa ei ilmoiteta aikarajaa kumoamiselle.

Jos edellä mainituissa tapauksissa voidaan todistaa, että konkurssivelallinen tiesi olosuhteiden olevan sellaiset, että konkurssipäätös voisi toteutua, tällaiset toimet voidaan kumota.

7 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Kun maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu (yritys selvitetään tuomioistuimen määräyksestä maksukyvyttömyyden vuoksi), yritystä tai sen omaisuutta koskevaa kannetta tai menettelyä ei saa käynnistää (**kanteen nostamiskielto**) muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla. Laissa ei määritellä, missä tapauksissa tuomioistuin sallii velkojan aloittaa tuomioistuinmenettelyn tai jatkaa sitä, mutta yleisesti ottaen periaatteena on, että maksukyvyttömyysmenettelyssä yrityksen varoja hoidetaan hallitusti ja kaikkien velkojien edun mukaisesti ja että yksittäisten velkojien ei pitäisi pystyä hankkimaan itselleen hyötyä aloittamalla menettelyn yritystä vastaan.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Kansallisessa lainsäädännössä säädetään muiden menettelyjen keskeyttämisestä uudelleenjärjestelymenettelyn (yrityssaneerauksen) ajaksi. Maltaan lain 386 luvun 329B §:n 4 momentissa säädetään, että uudelleenjärjestelyhakemuksen (yrityssaneeraushakemus) jättämisen jälkeen, jos sitä ei hylätä, tai yrityssaneerauksen aikana

a) kaikkien käsiteltävänä olevien ja uusien selvityshakemusten käsittely keskeytetään;

b) päätöstä yrityksen purkamisesta ja selvittämisestä ei saa tehdä tai panna täytäntöön;

c) rahasaatavien ja kertyneiden korkojen periminen yritykseltä keskeytetään;

d) vuokrasopimuksen hallinnan aikana vuokranantaja tai muu vuokraa perivä henkilö ei saa käyttää oikeuttaan purkaa yritykselle vuokrattujen tilojen vuokrasopimus siksi, että yritys ei ole noudattanut tilojen vuokrasopimuksen ehtoja, muutoin kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla;

e) ei saa toteuttaa muita toimia yrityksen omaisuuteen kohdistuvien panttioikeuksien täytäntöönpanemiseksi tai osamaksusopimuksen perusteella yrityksen hallussa olevien hyödykkeiden ottamiseksi takaisin muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla;

f) yritystä tai yrityksen omaisuutta koskevaa siviiliprosessilaissa (16 luku) mainittua suojaamis- tai täytäntöönpanotoimenpidettä tai määräystä ei saa toteuttaa muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla; ja

g) yritystä tai sen omaisuutta koskevaa oikeudenkäyntiä ei saa aloittaa tai jatkaa muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Elinkeinonharjoittajaa tai yhtiötä vastaan aloitetussa konkurssimenettelyssä sen jälkeen, kun tuomioistuin on nimittänyt pesänhoitajan, 13 luvun 500 §:n mukaan kaikki konkurssivelallista ja hänen omaisuuttaan koskevat kanteet voidaan nostaa vain pesänhoitajaa/-hoitajia eikä enää konkurssivelallista tai konkurssiin asetettua yhtiötä vastaan.

Velkojalla on oikeus tietää, valvoa ja tarkistaa, miten pesänhoitaja hoitaa konkurssivelallisen asioita, ja kääntyä tuomioistuimen puoleen, jos pesänhoitaja loukkaa hänen oikeuksiaan.

Saneerauksessa tuomioistuimella on harkintavalta antaa väliaikainen määräys, jolla konkurssivelallista tai konkurssiin asetettua yhtiötä koskevalle saneeraukselle saadaan lisää aikaa.

Toisin kuin yrityssaneerauksessa, velkojat voivat yhä nostaa kanteita konkurssiin asetettua elinkeinonharjoittajaa tai yhtiötä edustavaa pesänhoitajaa vastaan.

8 Mikä vaikutus maksukyvyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Kun maksukyvyttömyysmenettely on aloitettu (yritys selvitetään tuomioistuimen määräyksestä maksukyvyttömyyden vuoksi), yritystä tai sen omaisuutta koskevaa kannetta tai menettelyä ei saa **jatkaa (keskeytys)** muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla. Laissa ei määritellä, missä tapauksissa tuomioistuin sallii velkojan aloittaa tuomioistuinmenettelyn tai jatkaa sitä, mutta yleisesti ottaen periaatteena on, että maksukyvyttömyysmenettelyssä yrityksen varoja hoidetaan hallitusti ja kaikkien velkojien edun mukaisesti ja että yksittäisten velkojien ei pitäisi pystyä hankkimaan itselleen hyötyä aloittamalla menettelyn yritystä vastaan.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Kansallisessa lainsäädännössä säädetään muiden menettelyjen keskeyttämisestä uudelleenjärjestelymenettelyn (yrityssaneerauksen) ajaksi. Maltaan lain 386 luvun 329B §:n 4 momentissa säädetään, että uudelleenjärjestelyhakemuksen (yrityssaneeraushakemus) jättämisen jälkeen, jos sitä ei hylätä, tai yrityssaneerauksen aikana

a) kaikkien käsiteltävänä olevien ja uusien selvityshakemusten käsittely keskeytetään;

b) päätöstä yrityksen purkamisesta ja selvittämisestä ei saa tehdä tai panna täytäntöön;

c) rahasaatavien ja kertyneiden korkojen periminen yritykseltä keskeytetään;

d) vuokrasopimuksen hallinnan aikana vuokranantaja tai muu vuokraa perivä henkilö ei saa käyttää oikeuttaan purkaa yritykselle vuokrattujen tilojen vuokrasopimus siksi, että yritys ei ole noudattanut tilojen vuokrasopimuksen ehtoja, muutoin kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla;

e) ei saa toteuttaa muita toimia yrityksen omaisuuteen kohdistuvien panttioikeuksien täytäntöönpanemiseksi tai osamaksusopimuksen perusteella yrityksen hallussa olevien hyödykkeiden ottamiseksi takaisin muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla;

f) yritystä tai yrityksen omaisuutta koskevaa siviiliprosessilaissa (16 luku) mainittua suojaamis- tai täytäntöönpanotoimenpidettä tai määräystä ei saa toteuttaa muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla; ja

g) yritystä tai sen omaisuutta koskevaa oikeudenkäyntiä ei saa aloittaa tai jatkaa muuten kuin tuomioistuimen suostumuksella ja sen asettamilla ehdoilla.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kauppalaisia ei säädetä menettelyjen keskeyttämisestä. Silti pesänhoitajan on mahdollista pyytää, että tuomioistuimeen jätetyn menettelyjen keskeyttämistä koskevan hakemuksen käsittelee sama tuomari, joka johtaa konkurssimenettelyä, jotta tuomari voisi järjestää ja käsitellä konkurssia koskevat asiat turvaten konkurssivelallisen oikeudet ja velvollisuudet ja varmistaen, että velkojan hakemus ja siinä esitetyt velkojan oikeuksia koskevat vaatimukset tutkitaan ja niistä annetaan päätös.

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojen osallistumiseen maksukyvttömyysmenettelyyn?

Maksukyvttömyysmenettely (yritykset)

Velkojat voivat puuttua maksukyvttömyysmenettelyyn, jos he pystyvät osoittamaan, että niillä on asiassa oikeudellinen etu, jolloin ne voivat esittää huomautuksia tuomioistuimessa käsiteltävässä menettelyssä.

Selvittäjä tiedottaa velkojille käsittelyn etenemisestä ja järjestää kokouksia, joissa myös velkojat voivat esittää näkemyksensä.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Maltan lain 329B luvun 329B §:ssä nimenomaan säädetään, että sekä tuomioistuin että erityisvalvoja toimivat muun muassa velkojen edun mukaisesti.

Erityisvalvojan tehtävänä on myös kutsua koolle velkojainkokous, joista ensimmäinen järjestetään viimeistään kuukauden kuluttua erityisvalvojan nimittämisestä.

Kokousten aikana erityisvalvoja nimittää velkojen ja osakkaiden yhteisen toimikunnan. Tämä antaa neuvoja ja apua, joita erityisvalvoja saattaa tarvita yrityksen asioiden, liiketoiminnan ja omaisuuden hoitamisessa ja yrityksen toiminnan kannattavuuden ja jatkuvuuden palauttamisessa.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Velkojat voivat puuttua konkurssimenettelyihin ja osallistua niihin, jos he pystyvät osoittamaan, että heillä on asiassa oikeudellinen etu, jolloin he voivat esittää huomautuksia tuomioistuimessa käsiteltävässä menettelyssä.

Pesänhoitaja tiedottaa velkojille käsittelyn etenemisestä ja järjestää kokouksia, joissa myös velkojat voivat esittää näkemyksensä.

Velkojilla on äänioikeus, ja maksujärjestelyehdotuksen lopullinen hyväksyminen edellyttää suostumuksen saamista velkojilta, joiden yhteenlasketut saatavat edustavat kolmea neljänestä velloista ja jotka ovat pystyneet perustelemaan vaatimuksensa.

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

Maksukyvttömyysmenettely (yritykset)

Selvittäjä voi myydä yrityksen omaisuuden parhaan tarjouksen tekeväälle taholle.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Erityisvalvoja voi luovuttaa yrityksen omaisuutta vain tuomioistuimen nimenomaisella luvalla tai siten kuin myöhemmin hyväksyttävässä saneeraussuunnitelmassa ehdotetaan tuomioistuimen tekemin muutoksien tai ilman niitä. Tuomioistuin joka tapauksessa määrää tai hyväksyy yrityksen varojen luovutusmenetelmän.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Konkurssimenettelyssä pesänhoitaja luovuttaa yrityksen omaisuuden parhaan tarjouksen tekeväälle taholle. Luovutukselle on saatava tuomioistuimen lupa.

Yhtiön tai konkurssivelallisen saneerauksessa (13 luku, 498 §) pesänhoitaja noudattaa saneeraussuunnitelmaa, mutta tuomarilla on laaja harkintavalta antaa määräyksiä, joiden hän katsoo olevan parhaiten konkurssivelallisen ja velkojen edun mukaisia.

Velkoja voi kuitenkin vastustaa tuomarin määräyksiä, jos velkoja perustellusti osoittaa, että ne eivät ole velkojen edun mukaisia.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

Maksukyvttömyysmenettely (yritykset)

Maksukyvttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen ja sitä ennen syntyneitä saatavia kohdellaan samalla tavalla. Jos varat eivät riitä sitoumusten maksamiseen, tuomioistuin voi maksukyvttömyysmenettelyssä kuitenkin määrätä maksamaan pesän varoista purkamisesta ja selvityksestä aiheutuneet kustannukset, maksut ja kulut parhaaksi katsomassaan järjestyksessä. Tuomioistuimen tulee tällöin ottaa huomioon seuraava yleinen tärkeysjärjestys:

- yrityksen omaisuuden säilyttämisestä, realisoinnista tai perimisestä konkurssitoimitsijalle tai selvittäjälle aiheutuneet perustellut kulut;
- konkurssitoimitsijalle aiheutuneet tai hänen luvallaan syntyneet muut kulut ja maksut, mukaan lukien yrityksen liiketoiminnasta aiheutuneet kulut ja maksut;
- mahdollinen väliaikaisen hoitajan palkkio;
- hakijan kustannukset ja kaikkien hakemuksessa mainittujen henkilöiden kustannukset, jotka tuomioistuin on hyväksynyt;
- mahdollinen erityisen asiantuntijan palkkio;
- maksut henkilöille, jotka on palkattu tai valtuutettu avustamaan selvitystilataseen tai tilinpäätöksen tekemisessä;
- tuomioistuimen määräyksestä maksettava määräraha, jolla katetaan selvitystilataseen toimittamisvelvollisuudesta vapauttamista tai selvitystilataseen toimittamisajan pidentämistä koskevasta hakemuksesta aiheutuvat kustannukset;
- kaikki tarvittavat maksut, jotka selvittäjälle aiheutuvat hänen työssään, mukaan lukien selvitystilatoimikunnan jäsenille tai heidän edustajilleen aiheutuvat kulut, jotka selvittäjä on hyväksynyt;
- kaikkien sellaisten henkilöiden palkkiot, jotka selvittäjä on palkannut tarjoamaan palveluja yritykselle, kuten 386 luvun säännöksissä edellytetään tai sallitaan;
- konkurssitoimitsijan ja selvittäjän palkkiot.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

–

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Konkurssimenettelyn alkamisen jälkeen ja sitä ennen syntyneitä saatavia kohdellaan samalla tavalla. Jos varat eivät riitä sitoumusten maksamiseen, tuomioistuin voi konkurssimenettelyssä määrätä maksamaan pesän varoista purkamisesta ja selvityksestä aiheutuneet kustannukset, maksut ja kulut parhaaksi katsomassaan järjestyksessä. Tuomioistuimen tulee tällöin ottaa huomioon seuraava yleinen tärkeysjärjestys:

- yrityksen omaisuuden säilyttämisestä, realisoinnista tai perimisestä pesänhoitajalle aiheutuneet perustellut kulut;
- pesänhoitajalle aiheutuneet tai hänen luvallaan syntyneet muut kulut ja maksut, mukaan lukien yrityksen liiketoiminnasta aiheutuneet kulut ja maksut;
- mahdollinen pesänhoitajan palkkio;
- hakijan kustannukset ja kaikkien hakemuksessa mainittujen henkilöiden kustannukset, jotka tuomioistuin on hyväksynyt;
- mahdollinen erityisen asiantuntijan ja kirjaajan palkkio;
- maksut henkilöille, jotka on palkattu tai valtuutettu avustamaan selvitystilataseen tai tilinpäätöksen tekemisessä;
- tuomioistuimen määräyksestä maksettava määräraha, jolla katetaan selvitystilataseen toimittamisvelvollisuudesta vapauttamista tai selvitystilataseen toimittamisajan pidentämistä koskevasta hakemuksesta aiheutuvat kustannukset;
- kaikki tarvittavat maksut, jotka pesänhoitajalle aiheutuvat hänen työssään, mukaan lukien mahdolliset toimikunnan jäsenille tai heidän edustajilleen aiheutuvat kulut, jotka pesänhoitaja on hyväksynyt;

Kun nämä on maksettu, vakuusvelkojille maksetaan heidän saatavansa kirjaamispäivän mukaisessa järjestyksessä, ja heidän jälkeensä maksetaan muille velkojille heidän kirjaamispäivänsä mukaisessa järjestyksessä. Jos varoja ei ole riittävästi viime mainittujen (vakuudettomien velkojien) saatavien maksamiseen, ne ovat etuoikeusasemaltaan tasavertaisia.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset)

Selvittäjä päättää saatavien hyväksymisestä. Saatavien esittämistapaan ei sovelleta mitään erityisiä sääntöjä. On syytä huomauttaa, että silloin, kun selvittäjäksi on nimitetty konkurssitoimitsija, saatavien yhteydessä käytetään seuraavaa lomaketta:

KONKURSSITOIMITSIJA

c/o MFSA (Maltan rahoituspalveluviranomainen)

Notabile Road

Attard, BKR3000

Puretun yrityksen tiedot			
1	Nimi ja rekisteröintinumero		
2	Purkamisen voimaantulopäivä		
Velkojan tiedot			
3	Etu- ja sukunimi, rekisteröintinumero		
4	Osoite		
5	Sähköpostiosoite		
6	Puhelin/matkapuhelin		
Velan tiedot			
7	Saatavat kokonaisuudessaan mukaan lukien purkamispäivään mennessä erääntynyt pääomittamaton korko		
8	Pääomittamaton korko kokonaisuudessaan purkamispäivänä		
9	Kuvaus velan alkuperästä ja asiaan liittyvistä päivämääristä		
			(liitä tarvittaessa lisää sivuja)
10	Tiedot asiakirjoista ja/tai muista saatavia tukevista todisteista (liitä mukaan oikeaksi todistetut jäljennökset ja numerot asiakirjat peräkkäisessä järjestyksessä).		
			(liitä tarvittaessa lisää sivuja)
Vakuuden yksityiskohdat (tarvittaessa)			
11	Kuvaus annetun/saadun vakuuden tyypistä		
			(liitä tarvittaessa lisää sivuja)
12	Vakuuden antamis-/saamispäivä		
13	Vakuuden kattaman velan määrä		
Velkojan vakuutus			
14	Minä, allekirjoittanut, vakuutan, että tässä lomakkeessa parhaan tietoni mukaan antamani tiedot ovat totta, oikein ja täydelliset:		
	Velkojan allekirjoitus	Etu- ja sukunimi suuraakkosilla	Henkilökortin numero
15	Jos allekirjoittanut edustaa oikeushenkilöä, annetaan seuraavat tiedot: _____ nimissä ja lukuun rekisterinro _____, toimien _____ tehtävässä.		

Maltan lain 386 luvun 255 §:ssä säädetään aikavälistä, jonka puitteissa tällaisia saatavia voi vaatia, ja siinä tuomioistuimelle annetaan valta asettaa aika tai ajat, joiden kuluessa velkojien tulee todistaa velkansa tai saatavansa. Velkojat eivät voi saada jako-osuutta ennen velkojen todistamista.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Saatavien ilmoittamisesta, todistamisesta ja hyväksymisestä uudelleenjärjestelymenettelyssä ei ole erityissäännöksiä.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojien maksusaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

Maksukyvyyttömyysmenettely (yritykset)

On syytä panna merkille, että Maltan laissa ei ole maksukyvyyttömyyden osalta nimenomaista velkojiin sovellettavaa järjestystä, sillä siitä ei säädetä missään tietyssä vaan useissa eri säädöksissä. Maksusaantijärjestystä koskeva lainsäädäntö on seuraava:

Maltan lain 386 luvun 302 §:ssä säädetään, että kun selvitetään yritystä, jonka varat eivät riitä sitoumusten maksamiseen, vakuusvelkojien ja vakuudettomien velkojien oikeuksiin ja heidän velkojensa etusijaan ja maksusaantijärjestykseen sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lakia.

Maltan lain 13 luvun 535 §:ssä säädetään myös, että velkojat, joilla on pantteja, erioikeuksia tai kiinnityksiä, asetetaan etuoikeusjärjestykseen kulloinkin voimassa olevan lain perusteella.

Sekä 13 luvun 535 §:ssä että 386 luvun 302 §:ssä säädetään, että velat asetetaan etuoikeusjärjestykseen kulloinkin voimassa olevan lain perusteella.

Tasavertaista etuoikeusasemaa koskevasta periaatteesta säädetään Maltan laissa väällisesti siviililain 16 luvun 1996 §:ssä, jonka mukaan etuoikeusaseman oikeudellisia perusteita ovat erioikeudet, kiinnitykset ja omaisuuden erottelusta syntyvä etu. Siinä säädetään myös, että velkoja voi huonontaa etuoikeusasemaansa sekä lykätä, luovuttaa tai muuten muuttaa sen hetkisiä tai tulevia oikeuksiaan, jotka koskevat maksuja, täytäntöönpanoa ja etuoikeusjärjestystä, ja muita samankaltaisia nykyisiä tai tulevia oikeuksia toisen henkilön hyväksi. Etuoikeusaseman huonontaminen ja oikeuksien lykkääminen, niistä luopuminen, niiden muuttaminen ja vastaavat toimet voidaan suorittaa toisen henkilön kanssa tehtävällä sopimuksella tai toiselle henkilöllä annettavalla yksipuolisella vakuutuksella. Tämä henkilö voi olla esimerkiksi toinen velkoja, ja henkilö voi olla jo määritetty tai olla vielä määrittämättä sopimuksen tekohetkellä tai vakuutuksen antohetkellä.

Näin ollen etuoikeusjärjestystä koskevat erot johtuvat sopimuksesta. Jos siis erioikeuksia, kiinnityksiä tai omaisuuden erottelusta syntyvää etua ei ole, velkojilla on sama etuoikeusasema.

Edellä mainitun perusteella tulisi tarkastella lakeja, joissa tietyt laiset saatavat asetetaan etusijalle. Niitä ovat arvonlisäverolaki (406 luku), työllisyys- ja työmarkkinalaki (452 luku) ja sosiaaliturvalaki (318 luku).

Arvonlisäverolain 62 §:ssä säädetään, että

”verohallinnolla on erityinen etuoikeus henkilön liiketoiminnan varoihin tämän lain nojalla henkilön maksettavaksi tulevan veron osalta, ja riippumatta siitä, mitä muissa laeissa sanotaan, mainittu vero tulee maksaa ennen velkoja, joita koskee joku muu etuoikeus, lukuun ottamatta velkoja, joita koskee yleinen etuoikeus, ja siviililain 2009 §:n a tai b momentissa mainittuja velkoja.”

Työllisyys- ja työmarkkinalain 20 §:ssä säädetään, että

”muiden lakien säännöksistä huolimatta työntekijän saatava, joka koskee työnantajan maksettavaksi kuuluvaa enintään kolmen kuukauden sen hetkistä palkkaa sekä työntekijälle kuuluvaa lomakorvausta ja työntekijälle maksettavia korvauksia työsuhteen päättyessä tai irtisanomisen yhteydessä, muodostaa etuoikeutetun saatavan, joka tulee maksaa työnantajan varoista ennen muita etuoikeutettuja saatavia tai panttisaatavia. Etuoikeutetun saatavan enimmäismäärä ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää määrää, joka saamisen syntyhetkellä vastaa kuuden kuukauden kansallista vähimmäispalkkaa.”

Sosiaaliturvalain 116 §:n 3 momentissa säädetään, että

”muiden lakien säännöksistä huolimatta [asianomaisen viraston] minkä tahansa suuruinen saatava, joka maksetaan tämän pykälän mukaisesti ensimmäisen tai toisen luokan maksuna, muodostaa etuoikeutetun saatavan. Ensimmäisen luokan maksun tapauksessa se maksetaan työnantajan varoista, ja sillä on sama etuoikeusasema kuin työntekijän palkalla, ja toisen luokan maksun tapauksessa se maksetaan kyseisen liikkeenharjoittajan tai ammatinharjoittajan varoista, ja se tulee maksaa ennen muita etuoikeutettuja tai panttisaatavia (palkkoja lukuun ottamatta).”

Lisäksi siviililain 2088–2095 §:ssä käsitellään etuoikeuksien järjestystä. Niissä todetaan muun muassa, että velat tulee maksaa niiden kirjaamisjärjestyksessä. Samana päivänä kirjatut kiinnitykset olisivat siis tasavertaisia.

Jos varat eivät riitä sitoumusten maksamiseen, tuomioistuin voi maksukyvttömyysmenettelyssä määrätä (ja useimmiten määrää) maksamaan pesän varoista purkamisesta ja selvityksestä aiheutuneet kustannukset, maksut ja kulut parhaaksi katsomassaan järjestyksessä. Tuomioistuimen tulee tällöin ottaa huomioon seuraava yleinen tärkeysjärjestys:

- a) yrityksen omaisuuden säilyttämisestä, realisoinnista tai perimisestä konkurssitoimitsijalle tai selvittäjälle aiheutuneet perustellut kulut;
- b) konkurssitoimitsijalle aiheutuneet tai hänen luvullaan syntyneet muut kulut ja maksut, mukaan lukien yrityksen liiketoiminnasta aiheutuneet kulut ja maksut;
- c) mahdollinen väliaikaisen hoitajan palkkio;
- d) hakijan kustannukset ja kaikkien hakemuksessa mainittujen henkilöiden kustannukset, jotka tuomioistuin on hyväksynyt;
- e) mahdollinen erityisen asiantuntijan palkkio;
- f) maksut henkilöille, jotka on palkattu tai valtuutettu avustamaan selvitystilataseen tai tilinpäätöksen tekemisessä;
- g) tuomioistuimen määräyksestä maksettava määräraha, jolla katetaan selvitystilataseen toimittamisvelvollisuudesta vapauttamista tai selvitystilataseen toimittamisajan pidentämistä koskevasta hakemuksesta aiheutuvat kustannukset;
- h) kaikki tarvittavat maksut, jotka selvittäjälle aiheutuvat hänen työssään, mukaan lukien selvitystilatoimikunnan jäsenille tai heidän edustajilleen aiheutuvat kulut, jotka selvittäjä on hyväksynyt;
- i) kaikkien sellaisten henkilöiden palkkiot, jotka selvittäjä on palkannut tarjoamaan palveluja yritykselle, kuten 386 luvun säännöksissä edellytetään tai sallitaan;
- j) konkurssitoimitsijan ja selvittäjän palkkiot.

Maksukyvttömyysmenettelyn aikana selvittäjä laatii velkoihin sovellettavan etuoikeusjärjestyksen ja jakoluettelon sisältävän selonteon, joka esitetään tuomioistuimelle. Jos velkojat ovat selonteon sisällöstä eri mieltä, he voivat esittää huomautuksia, ja tuomioistuin voi määrätä oikaisun. Lopuksi tuomioistuin hyväksyy etuoikeusjärjestyksen ja jakoluettelon ja määrää selvittäjän maksamaan velkojien saatavat.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

–

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Omaisuuksien myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen sovelletaan pääasiassa kauppalaain 531 §:ää sekä siviililain alaisia lakeja. Laeissa velkoihin sovellettavassa järjestyksessä erotetaan toisistaan velkojat, joilla on lain mukainen erioikeus, ja velkojat, joilla on kiinnitysvakuus. Nämä ovat etuoikeutettuja velkojia, joiden etuoikeus on peräisin joko lain säännöksistä tai julkiseen rekisteriin merkitystä asiakirjasta sen päivän mukaan, jona rekisteröinti suoritettiin, ja joista säädetään myös kauppalaain 535 §:ssä.

Tämän jälkeen tavalliset velkojat (jotka eivät ole rekisteröityjä velkojia) järjestetään etuoikeusasemaltaan tasavertaisina saataviensa mukaan.

Kun henkilö on asetettu konkurssiin, kymmenen päivän kuluttua pidetään kokous, jossa saatavat tutkitaan tuomarin, rekisteriviranomaisen, pesänhoitajan, konkurssivelallisen ja velkojien läsnä ollessa ja laaditaan pesäluettelo.

Konkurssivelallista kuullaan kokouksessa, ja hän ehdottaa velkajärjestelysopimusta koskevia ehtoja. Kokouksessa keskustellaan siitä, voidaanko esillä olevassa tapauksessa käyttää velkajärjestelyä, jonka on määrä koskea kaikkia velkojia (niitä, jotka eivät ole rekisteröityneitä velkojia erioikeuden, kiinnityksen tai pantin perusteella) ja joka velkojilla on mahdollisuus riitauttaa myös yksittäin kahdeksan päivän kuluessa.

Myös toista kokousta johtaa tuomari. Jotta velkajärjestelysopimus voitaisiin hyväksyä, velkojien, joiden saatavat edustavat kolmea neljännestä konkurssivelallisen maksettavaksi tulevasta määrästä, on kannatettava ehdotusta.

Tämän jälkeen ja kaikki velat sisältävän pesäluettelon tultua vahvistetuksi pidetään uusi kokous, jota tuomari johtaa. Kokouksesta on ilmoitettava asianmukaisesti laissa säädetyllä tavalla.

Tässä kokouksessa kukin velkoja esittää vaatimuksensa, ja jos pesänhoitaja riitauttaa vaatimuksen, velkojan täytyy todistaa vaatimuksensa oikeutus pesänhoitajalle ja anteeksiantoon osallistuville velkojille.

14 Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

Maksukyvttömyysmenettely (yritykset)

Kun maksukyvttömyysmenettelyn selvittäjä on muuttanut rahaksi yrityksen koko omaisuuden tai kaiken, minkä selvittäjän mukaan voi muuttaa rahaksi ilman, että maksukyvttömyyttä pidetään tarpeettomasti, ja suorittanut velkojille mahdolliset lopulliset jako-osuudet, tarkistanut osakkaiden keskinäisiä oikeuksia, maksanut osakkaille mahdollisen lopullisen jäänöksen ja teettänyt tilinpäätöksen pesän kuluista noudattaen 386 luvun vaatimuksia ja mahdollisia muita vastaavia vaatimuksia, tuomioistuin vapauttaa selvittäjän tehtävästään tarkasteltuaan selvittäjän selontekoa ja velkojien, osakkaiden ja asiaan osallisten henkilöiden mahdollisia huomautuksia.

Tämän jälkeen tuomioistuin määrää yrityksen nimen poistettavaksi rekisteristä määräyksen antamispäivänä. Määräyksestä ilmoitetaan kaupparekisteriin, ja rekisteriviranomainen poistaa nimen.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Yhtiölain 329B §:n 12 momentissa on erilaisia saneerausmenettelyn päättämiseen liittyviä skenaarioita:

- a) Jos erityisvalvoja toteaa yrityssaneerausmenettelyn aikana velkojien ja osakkaiden yhteistä toimikuntaa kuultuaan, että yrityksen ei enää kannata jatkaa yrityssaneerausmenettelyä, erityisvalvoja jättää heti tuomioistuimeen yrityssaneerausmenettelyn päättämistä koskevan hakemuksen, joka sisältää erityisvalvojan yksityiskohtaiset ja kattavat perustelut, ja tuomioistuin määrää yrityksen asetettavaksi selvitystilaan.

Selvitystilassa sovelletaan 386 luvussa säädettyä maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyvää menettelyä.

b) Jos erityisvalvoja toteaa yrityssaneerausmenettelyn aikana velkojien ja osakkaiden yhteistä toimikuntaa kuultuaan, että yrityksen tilanne on kohentunut siinä määrin, että se pystyy maksamaan velkansa, erityisvalvoja jättää tuomioistuimeen yrityssaneerausmenettelyn päättämistä koskevan hakemuksen, joka sisältää erityisvalvojan yksityiskohtaiset ja kattavat perustelut. Jos tuomioistuin hyväksyy hakemuksen, se antaa tarpeelliseksi katsomansa asiaan sovellettavat määräykset ja ehdot.

Tällöin yritys jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä. Oikeudenkäyntejä koskeva keskeytys päättyy heti, kun tuomioistuin on hyväksynyt edellä mainitun hakemuksen.

c) Jos yrityksen johtajisto tai osakkaat ylimääräisessä yhtiökokouksessa ovat jossakin yrityssaneerausmenettelyn vaiheessa vakuuttuneita yrityksen tilanteen kohentuneen siinä määrin, että se pystyy maksamaan velkansa, he voivat jättää tuomioistuimeen hakemuksen, jonka liitteenä ovat heidän näkemyksensä vahvistavat tausta-asiakirjat ja tiedot ja jossa he pyytävät tuomioistuinta määräämään, että yrityssaneerausmenettely päätetään; tuomioistuin kuitenkin päättää hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä vasta erityisvalvojaa kuultuaan. Jos tuomioistuin hyväksyy hakemuksen, se antaa tarpeelliseksi katsomansa asiaan sovellettavat määräykset ja ehdot.

Samoin kuin edellisessä tapauksessa, yritys jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä. Oikeudenkäyntejä koskeva keskeytys päättyy heti, kun tuomioistuin on hyväksynyt edellä mainitun hakemuksen.

d) Tehtävänsä päätteeksi erityisvalvoja toimittaa tuomioistuimeen kirjallisen loppuselontekonsa, joka sisältää erityisvalvojan yksityiskohtaisen ja kattavan lausunnon ja perusteet sille, onko yrityksellä kokonaan tai osin perustellut mahdollisuudet jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä ja maksaa velkansa vastaisuudessa säännöllisesti.

Jos yrityksellä on erityisvalvojan loppuselonteon mukaan perustellut mahdollisuudet jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä kokonaan tai osin, erityisvalvojan tulee liittää selontekoonsa myös tarkka ja yksityiskohtainen saneeraussuunnitelma, joka sisältää ehdotukset siitä, miten yritys voi jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä, sekä saneerauksen toteuttamista koskevat selitykset, mukaan lukien rahoitusvaroja, työsuhteiden jatkamista ja yrityksen tulevaa johtoa koskevia ehdotuksia. Saneeraussuunnitelmassa tulee myös selittää, miten velkojille maksetaan heidän saatavansa kokonaan tai osin, onko kaikkien velkojien kanssa päästy sovitteluratkaisuun vai ehdotetaanko, että tuomioistuin hyväksyy sovitteluratkaisun, jota kaikki velkojat eivät ole hyväksyneet.

Loppuselonteon ja saneeraussuunnitelman saatuaan tuomioistuin voi pyytää tarpeellisiksi katsomansa selitykset ja selvennykset, jotka tulee toimittaa tuomioistuimen määräyksen mukaisesti joko suullisesti tai kirjallisesti. Tämän jälkeen tuomioistuin joko hylkää ehdotetun saneeraussuunnitelman tai hyväksyy sen kokonaan tai osin ja mahdollisesti pyytää tekemään siihen muutoksia. Kun tuomioistuin on hyväksynyt erityisvalvojan toimittaman saneeraussuunnitelman määräämiensä muutosten kanssa tai ilman, saneeraussuunnitelma tulee voimaan ja sitoo kaikkia asianosaisia kaikissa lain tarkoituksissa. Oikeudenkäyntejä koskeva keskeytys päättyy heti, kun tuomioistuin on hyväksynyt saneeraussuunnitelman.

e) Jos tuomioistuin määrää, että yrityssaneerausmenettely päätetään, koska yrityksellä ei ole perustelluja mahdollisuuksia jatkaa toimintaansa kannattavana yrityksenä eikä se pysty vastaisuudessa maksamaan velkojaan säännöllisesti, tuomioistuin määrää yrityksen asetettavaksi selvitystilaan.

Selvitystilassa sovelletaan 386 luvussa säädettyä maksukyvyttömyysmenettelyyn liittyvää menettelyä.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kun konkurssimenettelyn pesänhoitaja on muuttanut rahaksi yrityksen koko omaisuuden tai kaiken, minkä pesänhoitajan mukaan voi muuttaa rahaksi ilman, että konkurssia pitkitetään tarpeettomasti, ja suorittanut velkojille mahdolliset lopulliset jako-osuudet, tarkistanut osakkaiden keskinäisiä oikeuksia, maksanut osakkaille mahdollisen lopullisen jäännöksen ja teettänyt tilinpäätöksen pesän kuluista noudattaen 13 luvun vaatimuksia ja mahdollisia muita vastaavia vaatimuksia, tuomioistuin vapauttaa pesänhoitajan tehtävästään tarkasteltuaan selontekoa ja velkojien, osakkaiden tai asiaan osallisten mahdollisia huomautuksia.

Tämän jälkeen tuomioistuin määrää yhtiön nimen poistettavaksi rekisteristä määräyksen antamispäivänä. Määräyksestä ilmoitetaan kaupparekisteriin, ja rekisteriviranomainen poistaa nimen.

Edellä mainittua sovelletaan luonnollisesti yhtiöihin.

Kun elinkeinonharjoittaja puolestaan on asetettu konkurssiin ja varat on jaettu, konkurssivelallinen voi anoa rekisteriviranomaiselta pääsyä tuomarin kuultavaksi. Tällöin tuomioistuin kutsuu paikalle myös konkurssissa asianosaisina olevat velkojat ja pesänhoitajan sen todentamiseksi, voiko elinkeinonharjoittaja jatkaa liiketoimintaa.

Jos elinkeinonharjoittaja ei ole toiminut vilpillisesti eikä aiheuttanut tahallisesti vahinkoa, hän voi jatkaa liiketoimintaansa. Tämä tarkoittaa sitä, että konkurssivelallinen ei vastaa veloista, joiden maksamista häneltä olisi voitu vaatia milloin tahansa ennen konkurssiin asettamista, eikä myöskään hänen konkurssiin asettamisen jälkeen hankkimaansa omaisuutta voida käyttää kyseisten velkojen maksuun.

15 Mitkä ovat velkojen oikeudet maksukyvyttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Maltaan lain 386 luvun 315 §:n 1 momentin mukaan velkoja voi vaatia korvausta kaikilta asianosaisilta, joiden katsotaan harjoittaneen yrityksessä liiketoimintaa aikomuksenaan toimia petoksellisesti yrityksen velkoja tai jonkun muun henkilön velkoja kohtaan tai toimia muuten vilpillisesti. Tällaisissa tapauksissa tuomioistuin voi hakemuksen saatuaan päättää, että kaikki henkilöt, jotka tietoisesti osallistuivat liiketoimintaan edellä mainitulla tavalla, ovat tuomioistuimen määräyksen mukaisesti henkilökohtaisesti vastuussa yrityksen kaikista tai joistakin veloista tai muista vaateista ilman minkäänlaista vastuun rajoittamista.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Velkojien oikeuksista maksukyvyttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen ei ole erityissäännöksiä.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kun konkurssi on päättynyt, riippumatta siitä, onko kyseessä yhtiö vai elinkeinonharjoittaja, velkojan oikeudet lakkaavat, ellei velkoja pysty todistamaan, että elinkeinonharjoittaja tai yhtiö on aiheuttanut tahallisesti vahinkoa velkojille tai toiminut vilpillisesti näitä kohtaan.

16 Kuka vastaa maksukyvyttömyysmenettelyn kustannuksista?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Tuomioistuin määrää, vastaako kustannuksista maksukyvyttömyyshakemuksen jättänyt henkilö vai menettelyn kohteena oleva yritys.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Uudelleenjärjestelymenettelyssä (yrityssaneeraus) kustannuksista vastaa yritys.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Kustannuksista vastaa hakemuksen jättänyt henkilö tai konkurssivelallinen.

17 Mitkä ovat velkoja vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

Maksukyvyttömyysmenettely (yritykset)

Maltan lain 386 luvun 303 §:ssä säädetään, että yrityksen kuuden kuukauden sisällä ennen sen purkamista tekemät tai siihen kohdistuvat erioikeudet, kiinnitykset ja muut maksut, omaisuuden tai oikeuksien siirto tai muu luovuttaminen sekä omaisuuteen tai oikeuksiin liittyvä maksu, täytäntöönpano tai muu toimenpide ja kaikki yrityksen tekemät sitoumukset katsotaan velkojan suosimiseksi riippumatta siitä, onko oikeustoimi vastikkeeton tai vastikkeellinen, jos se on **alhintainen** tai jos **suosiminen on todettavissa**. Tällaisissa tapauksissa oikeustoimi (velkojan suosiminen) on mitätön.

Alihintaisuus määritellään seuraavasti:

- a) yritys ryhtyy oikeustoimeen alihinnalla, jos
- i) yritys tekee lahjoituksen tai ryhtyy oikeustoimeen muuten sellaisilla ehdoilla, että yritys ei saa korvausta, tai
- ii) yritys ryhtyy oikeustoimeen sellaisesta korvauksesta, jonka rahallinen arvo on huomattavasti pienempi kuin yrityksen tarjoaman vastasuorituksen rahallinen arvo;

velkojan suosiminen määritellään seuraavasti:

- b) yritys suosii henkilöä, jos
- i) henkilö on yksi yrityksen velkojista tai sen takaaja tai jonkin yrityksen velan tai muun sitoumuksen takaaja, ja
- ii) yritys tekee tai sallii tehdä jotain, minkä seurauksena henkilö on yrityksen joutuessa maksukyvyttömyyden vuoksi selvitystilaan paremmassa asemassa kuin silloin kun tätä tekoa tai laiminlyöntiä ei olisi tapahtunut.

Edellä mainittua ei sovelleta, jos henkilö, jonka hyväksi oikeustoimi tehdään tai tapahtui, pystyy todistamaan, että hän ei tiennyt eikä hänellä ollut syytä uskoa yrityksen joutuvan purettavaksi maksukyvyttömyyden vuoksi.

Uudelleenjärjestelymenettely (yrityssaneeraus)

Velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyydestä, pätemättömyydestä tai peräyttämisestä uudelleenjärjestelymenettelyssä (yrityssaneeraus) ei ole erityissäännöksiä.

Konkurssimenettely (yhtiöt ja elinkeinonharjoittajat)

Velkojia vahingoittavien oikeustoimien mitättömyydestä, pätemättömyydestä tai peräyttämisestä konkurssi- tai saneerausmenettelyssä ei ole erityissäännöksiä.

Päivitetty viimeksi: 15/02/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan täällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.